

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/561/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313209975
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5313209975.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci v právnej veci navrhovateľov 1. S. B., nar. XX.X.XXXX, 2. B. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom I. C. B., S. XX, právne zastúpených advokátom Mgr. Michalom Grošaftom, so sídlom H., B. X, proti odporkyňi N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. T., O. XXX/XX, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Mozolíkovou, so sídlom R., M. XXXX, o obnovu konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6C/543/1999, na základe odvolania navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 10C/282/2013-109 zo dňa 10.4.2015 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na obnovu konania vedeného na tamom súde pod sp. zn. 6C/543/1999. Po vyhodnotení včasnosti návrhu v zmysle § 230 O.s.p. posúdil jednotlivé dôkazy, ktoré boli navrhovateľmi označované za nové, resp. doteraz z objektívnych dôvodov nevykonateľné.

Okresný súd konštatoval, že výsluch svedkov B. B. a B. B. bol navrhnutý už v pôvodnom konaní, pričom daný dôkaz konajúci súd nepovažoval za podstatný pre rozhodnutie vo veci samej. Vo vzťahu k výsluchu svedkyne B. S. navrhovateľa neuviedli žiadne dôvody, pre ktoré tento dôkaz nenavrhl/nemohli navrhnuť v pôvodnom konaní. Obdobne navrhovateľom nič nebránilo navrhnuť vykonanie dôkazu videozáznamom z roku 1993, ktorý mal preukazovať stav, v akom nehnuteľnosť užívali; taktiež o existencii tohto dôkazu vedeli už v čase pôvodného konania.

Navrhovateľa za dôvod obnovy konania označili tiež skutočnosť, že lustráciou v katastri nehnuteľností v Kysuckom Novom Meste sa dozvedeli o existencii kúpnej zmluvy medzi predávajúcou M. N. a kupujúcim TEXTIL Žilina z roku 1971, ktorej predmet tvorila nehnuteľnosť aktuálne vo vlastníctve odporkyne. Prílohou k uvedenej zmluve bol znalecký posudok vypracovaný p. Záborským, v ktorom posudku bol zameraný predmet kúpy. V dotknutej spojitosti okresný súd zdôraznil, že predmetný znalecký posudok sa navrhovateľom nepodarilo zabezpečiť a ani nevedia, kde sa nachádza. Nadväzne nie je možné tento dôkaz vykonať, ani posúdiť, či by bol spôsobilý privediť pre navrhovateľov priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Vo vzťahu k tvrdenému novému dôkazu - výsluchu znalca p. Záborského o rozsahu, v akom právny predchodca odporkyne nadobudol nehnuteľnosť, okresný súd uviedol, že tento nespĺňa „druhú“ podmienku povolenia obnovy konania, t.j. možnosť privedenia priaznivejšieho rozhodnutia pre navrhovateľov. Pokiaľ by menovaný svedok aj potvrdil existenciu znaleckého posudku (ako prílohy kúpnej zmluvy z roku 1971), nevedel by sa „relevantne, dôveryhodne, pravdivo a presne“ vyjadriť k predmetu posudku a uviesť rozsah, v akom právny predchodca odporkyne nehnuteľnosť nadobudol (pokiaľ táto okolnosť vôbec bola predmetom posudku). Okresný súd poukázal na to, že od vypracovania posudku uplynulo viac než 45 rokov, z titulu ktorého časového odstupu nemožno mať za to, že len

samotná výpoveď by bola spôsobilá vyvrátiť závery dokazovania vykonaného v pôvodnom konaní a privodiť pre navrhovateľov priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne titulom ich náhrady zaplatiť v konaní úspešnej odporkyni sumu 355,48 eur. Výšku trov konkrétne špecifikoval vymedzením úkonov právnej služby poskytnutých odporkyni jej právnou zástupkyňou.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote (spoločne) odvolanie navrhovatelia, ktorí sa domáhali jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietali, že okresný súd bez vykonania výsluchu p. Záborského konštatuje, že menovaný sa nebude vedieť vyjadriť k skúmaným skutočnostiam. Tvrdili, že až samotný výsluch p. Záborského ukáže, či by jeho výpoveď priniesla pre navrhovateľov priaznivejšie postavenie. Okresný súd sa tak stavia do pozície orgánu rozhodujúceho už v obnovenom konaní. Samotné znenie § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. pritom hovorí len o možnosti privodiť, a nie o nutnosti privodenia priaznivejšieho rozhodnutia pre navrhovateľov obnovy konania.

Obdobne - podľa odvolateľov - vo vzťahu k dotknutému znaleckému posudku okresný súd pristupuje ako orgán rozhodujúci už v obnovenom konaní. Skúmanie samotného obsahu znaleckého posudku je/bude až úlohou súdu v obnovenom konaní. V aktuálnom štádiu o povolenie obnovy konania je predmetný znalecký posudok spôsobilý preukázať, v akom rozsahu nadobudol právny predchodca odporkyne dotknutú nehnuteľnosť, čo môže privodiť priaznivejší meritórny výsledok pre navrhovateľov.

Navrhovatelia nesúhlasili ani so záverom, že oboznámenie sa s obsahom znaleckého posudku nie je možné vykonať z objektívnych dôvodov (pretože v súčasnej dobe nie je k dispozícii), keďže navrhovatelia nedisponujú informáciou, kde sa znalecký posudok nachádza. Oni si splnili dôkaznú povinnosť účastníka označením dôkazu a nadväzne nastupuje „vyhľadávacia povinnosť súdu“. Namietané konštatovania okresného súdu označili odvolatelia za „nanajvýš predčasné“.

Odporkyňa žiadala napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne. Len vo všeobecnosti konštatovala, že navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno, keď nepreukázali existenciu dôvodov obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O.s.p.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p., hoci (čiastočne aj) z iných dôvodov, resp. na základe iných úvah a záverov.

Z odvolacích námietok, ktorými je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), je zrejmé, že pre posúdenie dôvodnosti návrhu na povolenie obnovy konania je rozhodujúcim vyhodnotenie okolností viažucich sa k znaleckému posudku, ktorý má/mal byť pripojený ku kúpnej zmluve z roku 1971, ktorou nadobudol vlastnícke právo právny predchodca odporkyne. Odvolatelia závery okresného súdu ohľadne ostatných „nových“ dôkazov ani nespochybovali.

Inštitút obnovy konania predstavuje v systéme opravných prostriedkov mimoriadny opravný prostriedok, v dôsledku úspešného uplatnenia ktorého dochádza k opätovnému posúdeniu veci už právoplatne uzavretej, prípadne až k zmene stavu navodeného právoplatným rozhodnutím súdu. V ústavnoprávnej rovine uvedené znamená, že využitie obnovy konania vedie k narušeniu jedného zo základných atribútov právneho štátu, a to princípu právnej istoty. Ide síce o zákonom predpokladanú možnosť, ktorá však práve pre doktrínálny charakter princípu právnej istoty nemá a nesmie slúžiť na preklopenie nedôsledného uplatňovania práv v pôvodnom konaní, t.j. v konaní, ktoré má byť obnovené. Inými slovami, účelom obnovy konania nie je umožniť účastníkovi opakovane sa domáhať súdnej ochrany v tej istej veci len preto, že v pôvodnom konaní bol pasívny, resp. nedostatočne aktívny z hľadiska plnenia si vlastných procesných povinností.

Dôležitými, ak nie rozhodujúcimi, procesnými povinnosťami účastníkov sporového konania sú povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť. Taktiež napr. v zmysle § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazy.

Na základe vyššie uvedeného ústavnoprávneho východiská nie je akceptovateľné, aby nenáležité plnenie procesných povinností v pôvodnom konaní bolo nahradzované (či skôr sanované) označením nových skutočností a dôkazov v rámci konania o obnove. V tomto duchu je nevyhnutné vykladať aj podmienku „...ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní...“ vymedzenú v § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Nadväzne novými skutočnosťami alebo dôkazmi nebudú tie, ktoré účastník

konania (navrhovateľ jeho obnovy) v pôvodnom konaní síce neuvádzal, ale prioritne preto, že dôsledne neuplatňoval, resp. nebránil svoje hmotné právo. To znamená, že čisto formálne ide (aj) pre navrhovateľa obnovy konania o nové dôkazy, či skutočnosti, ale pokiaľ by už v pôvodnom konaní postupoval zodpovedne, bez zásadnejších prekážok mohol dotknuté skutočnosti a dôkazy označiť/ predložiť.

Postup navrhovateľov v prejednávanej veci vykazuje v plnej miere presne takýto - vo svojich dôsledkoch účelový - prístup k využitiu inštitútu obnovy konania. V danom smere sú dôležité bezprostredné vyjadrenia účastníkov v prebiehajúcom konaní; osobitne na pojednávaní dňa 5.12.2014.

Napríklad navrhovateľ 1/ uviedol:

„Predtým nám nič nebránilo robiť toto zistenie, ale nevedeli sme, čo z toho môže byť.“

„Keďže sme prehrali, chceli sme zistiť, ako to skutočne bolo.“

navrhovateľka 2/ doplnila: „Mali sme právnikov, nechali sme všetko na neho, to bola asi chyba.“

„Neviem, prečo sme vlastné šetrenie nerobili skôr.“

„Jeden právnik odtiaľ (z relácie Lampáreň - poznámka odvolacieho súdu) mi povedal, že keby sme prišli skôr, ako bol vynesený rozsudok, že by nám pomohol.“

Zároveň nie je pravdivým ani tvrdenie prezentované či už priamo navrhovateľom 1/, alebo právnym zástupcom navrhovateľov o tom, že až v roku 2013 získali informáciu o kúpnej zmluve medzi právnym predchodcom odporkyne a pôvodnými/predchádzajúcimi vlastníkmi. Navrhovateľ 1/ (v pozícii odporcu v 1. rade v konaní Okresného súdu Čadca sp. zn. 6C/543/1999 - pôvodné konanie) napr. na pojednávaní 19.5.2004 pomerne podrobne popisoval nadobudnutie nehnuteľností (oboma sporovými stranami, resp. ich právnymi predchodcami) od pôvodných vlastníkov bratov N..

Predovšetkým však zo znaleckého posudku vypracovaného v pôvodnom konaní Ing. Bukovanovou (ešte v roku 2001) je nesporné, že táto pri jeho vyhotovení vychádzala aj z kúpnej zmluvy právneho predchodcu navrhovateľky (v tomto konaní odporkyne) z roku 1971; čo v náleze znaleckého posudku je výslovne (vrátane označenia zmluvných strán) uvedené. Z uznesenia o nariadení dotknutého znaleckého dokazovania (uznesenie Okresného súdu Čadca č. k. 6C/543/1999-34 zo dňa 13.4.2000) je dokonca jednoznačné, že súčasťou znaleckej úlohy bolo aj "...uviesť stav podľa katastra nehnuteľností (EN, prečíslovania parcely), pozemnoknižný stav, vlastnícke a užívacie práva k pozemku, prevody vlastníctva a iné.“ Taktiež z viacerých prednesov navrhovateľov, resp. ich právneho zástupcu v pôvodnom konaní bolo zrejmé, že sa vyjadrovali k súvislostiam nadobudnutia nehnuteľnosti či už jeho klientmi (navrhovateľmi konania o povolenie obnovy) alebo právnymi predchodcami.

Z konštatovaného je nepochybné, že navrhovatelia tohto konania o obnove nielenže mali už v priebehu pôvodného konania vedomosť o kúpe/kúpnej zmluve, ktorou nadobudol spornú časť nehnuteľností právny predchodca odporkyne, ale z nej vyplývajúce skutočnosti boli predmetom dokazovania. Pokiaľ v pôvodnom konaní navrhovatelia nepostupovali s náležitou dôslednosťou a - z pohľadu ich aktuálnej argumentácie - nenamietali okolnosti nadobudnutia vlastníctva právnym predchodcom protistrany (vrátane k tomu sa viažuceho dokazovania už známymi dôkazmi), nie je možné toto ich pochybenie reparať v rámci konania o povolení obnovy. Významným je tiež fakt, že pôvodné konanie (zahŕňajúc aj konanie o dovolaní) trvalo viac ako 12 rokov, t.j. dostatočne dlhý čas na náležité splnenie si procesných povinností navrhovateľmi.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore a dostatočne podrobne zdôvodnil i výšku trov, ktorých náhradu priznal odporkyni. Odvolatelia nespochybňovali tak mieru úspechu strán v konaní, ako ani rozsah a hodnotu jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých odporkyni jej právnou zástupkyňou.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolatelia - navrhovatelia neboli v tomto štádiu konania úspešní, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemajú právo na náhradu jeho trov.

Odporkyňa mala síce v odvolacom konaní úspech, ale krajský súd ňou uplatňované odvolacie trovy (spočívajúce v odmene za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k nemeritórnemu odvolaniu) nepovažoval za účelne vynaložené. V predmetnom vyjadrení sa odporkyňa „len“ stotožnila s napadnutým uznesením a odcitovala znenie § 228 ods. 1 písm. a/, b/ O.s.p. s tým, že navrhovatelia neunesli súvisiace dôkazné bremeno. V spojitosti s odvolacími námietkami protistrany pritom neuviedla žiadnu konkrétnu protiargumentáciu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné